

Toni Roca

(a Nito Verdera, expert en el tema)

Semblava d'or. Especialment a l'horabaixa. De blau metàl·lic (no aquell blau metàl·lic sempre tan qüestionable que utilitza Steven Spielberg a les seves pel·lícules) quan al mig dia, alt i poderós, de l'estiu.

Però de tota mena de colors i de coloraines al llarg intens de tota la llarga nit. Simfonia ampla, ventall espectacular quan a la memòria tenia el record perfecte d'un film anomenat *Brigadoon* de Vincente Minnelli, un mestre en tots els gèneres que conreà, el "melo", la comèdia tradicional de sempre al Hollywood de sempre, el "musical". Però sí, *Brigadoon* al fons de la memòria interior, a l'exterior vibrant de tensió, també *Brigadoon* era (és) un camí obert entre la infantesa tardana, la pubertat difícil (i una mica empenya, la veritat) i l'adolescència plena. Infantesa, pubertat i adolescència cinematogràfica, vull dir, que de les altres, aquelles de caire més o menys biogràfica són figures d'un altre paner que ara i avui no em sembla oportú (ni necessari) esmentar. Recordar i evocar *Brigadoon* amb la signatura perfecta de la Metro Goldwyn Mayer, em portava totes

aquestes coses. Perquè a un servidor, humil i senzill, amant d'allò que és quotidià, gairebé totes aquelles pel·lícules engabiades al meu cor, tenen una ressonància atmosfèrica i climatològica. Coses que passen. A canvi, i no cal buscar cap mena d'interpretació (ara els cursis diuen "lectures") perquè possiblement no la té, quan mirava i revisava tantes vegades com fos necessari, *Laura* d'Otto Preminger, a l'escenari principal de la seqüència, apareixia un forta tempesta d'aigua i trons com si d'una fera ferotge es tractés i que descarregava sobre el meu cervell. Pensava, també, en aquell antic, venerable centre parroquial de la perifèria (un centre és clar, catòlic, apostòlic i romà) plena d'obres de la metal·lúrgica on veia per primera vegada l'adorable (i altres coses més) cinta interpretada per Gene Tierney i Dana Andrews. Tal vegada el dia en qüestió plovia intensament, no puc recordar-ho amb precisió, i aquest factor climatològic, atmosfèric acompanyà sempre el record, la sensació de "Laura". Possiblement existeix algun lligam, estret, o no tan estret, entre una tempestuosa escenografia de tones i tones de neu (o aiguanu) que cau sobre la terra (tal vegada la ciutat també) i la

pel·lícula *Los mejores años de nuestra vida* un especialment atractiu i notable film dirigit per William Wyler. A primera instància, a primera vista, es podria dir perfectament que no. Cap lligam, cap referència ni propèra ni llunyana entre els floquets de neu i l'esmentada cinta. Però, a penes surten, i s'il·luminen els primers fotogrames de *Los mejores años de nuestra vida*, la neu, "tombe la neige" deia un temps anys seixanta, el cantant Adamo, cau sobre el meu caparròt en forma de metàfora lenta i amb pausa, sense cap mena d'impaciència, destil·lant les seves personals, no transferibles essències blanques i de puresa immaculada. Virginal. *Duelo al sol* (penso que és un dels millors westerns de tota la història) és el vent. La terrible, devastadora, força del vent. Un clima de vendaval que, de tota manera, a les escenes inicials, quan la mare de Perla Chávez balla de forma insinuadora i sensual a territori mexicà, aquest fenomen del vent no és sinó un lleuger, fràgil, orat-jot que de llevant ens arriba, gira després cap al xaloc clàssic i enorme, finalment la tramuntana agafa el comandament, bufa i fa costat i llança un poder sense fre i sense límits. ¿Per contrarestar i fer un difícil joc d'equilibris, les baixes passions, els amors intensos, l'alt grau d'erotisme que es belluga entre la parella formada per Gregory Peck i Jennifer Jones, el fred del nord pot apaivagar uns càlids amors? ... És una hipòtesi de treball no descartable del tot. La calor, l'amarga calor, la tristíssima calor de l'agost (turistes per tot arreu malgrat l'ecotaxa) em transporta a *Calle Mayor*, l'obra mestra d'un director, Juan Antonio Bardem, un senyor una mica oblidat malgrat el just "goya" atorgat el propassat mes de febrer. Aquella íntima, terrible història que l'autor de *Muerte de un ciclista* i *Nunca pasa nada* filmà en el seu moment de màxim esplendor creatiu, anys 50. Mentre Betsy Blair, admirable actriu americana, mirava amb ull de neta esperança el personatge interpretat per José Suárez, tenia tota la pell impregnada (pura pigmentació) d'humanitat aferissada pròpia de la calor estiuenca. ■

Los mejores años de nuestra vida